Nyugati újságírók Maléter Pál ezredesnél

Soha nem felejtjük el a nyugat segítségét

Nyugati újságírók kerestek fel a felkelés tóhadiszállásán *Maléter Pál* ezredest, a felkelés katonai vezetőjét, honvédelmi miniszterhelyettest. Hörhager (*Süd Deutsche Zeitung*), H. Mettlitzky (*Stuttgarter Zeitung*), I. F. Bálványi (*Tribune de Lausanne*), B. Kidel (*News Chronicle*), A. Fiore (*Il Tempo*), H. Neumann (*Die Presse*) kérdésére Maléter Pál ezredes rendkívül fontos, politikai jellegű válaszokat adott.

Mindenekelőtt azt közölte a külföldi újságírókkal, hogy a katonai felderítés jelentései szerint az elmúlt napokban újabb szovjet alakulatok léptek Magyarország területére.

A magyar hadsereg álláspontja az, — hangoztatta —, hogy minden néppel barátságban kívánunk élni. Hadseregünknek azonban van fegyvere és ha kell, tud védekezni

a betolakodók ellen. A helyzet rendezése érdekében a nemzeti kormány, Nagy Imre és Tildy Zoltán mögött állunk. A kormány további támogatását azonban a hadsereg attól teszi függővé, hogy igényeit megvalósítja-e, kilép-e a városi szerződésből.

— Milyen tárgyalásokat folytatott eddig a kormány ennek érdekében? — hangzott az újságírók kérdése.

— *Tildy* Zoltán szerdán *Mikojánt* úrral tárgyalt, aki megígérte, hogyazokat a csapatokat, amelyek nem a varsói szerződés alapján tartózkodnak hazánk földjén, kivonják az országból.

— Ez azt jelenti, hogy a „varsói" csapatok maradnak?

— Szó sem lehet róla. Tildy közölte Mikojánnal, hogy a varsói szerződést minden körülmények között felmondjuk. Kormányunk követelte, hogy az erre vonatkozó külön tárgyalások minél hamarább induljanak meg.

Mi történik azokkal a csapatokkal, amelyek most jönnek Magyarországra?

— Azokat természetesen a varsói paktumon kívülieknek tekintjük és velük szemben így is járunk el. De meg kell mondani, hogy

a magyar nép politikallag érett annyira, hogy az egyes külföldi vezetők igérete körüli lassúságot nem tekinti rögtön provokációnak. A fegyvert azonban a nemzeti függetlenség teljes győzelmég nem tesszük le!

A továbbiakban az újságírók arra kérték Maléter Pál ezredest, hogy beszéljen a felkelésről, a harcokról, a szabadságharcosok és a hadsereg kapcsolatáról.

— Ezt a felkelést senki nem szervezte. A felkelés azért tört ki, mert a magyar nép békét, nyugalmat, szabadságot és függetlenséget akart és a külföldi megszállók erre fegyverrel válaszoltak. Egyes, egymástól teljesen független csoportok eleinte minden fegyver nélkül támadták meg a betolakodókat és az így szerzett fegyverekkel érték el eddigi sikerünket. A fegyvereket a magyar fiatalok gyakran saját maguk gyártották.

Maléter Pál ezredes azonnal be is mutatott egy ilyen fegyvert. Közönséges szikvizes üveget, amelynek a csatja alól kétoldalt 10—15 centiméter széles szalag lóg ki. Az üveg benninnet van tele, a benzin alitatja a kilógó rongycsíkot.

Ezek kel a palackokkal tették ártalmatlanná az orosz páncélosokat!

A tankokra dobott palackból az égő benzin lefolyt a tankok résein és felgyújtotta, kiégette ezokat.

— Kérjük, mondjon néhány szót a saját részvételéről a harcokban — hangzott a következő kérdés.

— A múlt szerdán hajnalban azt a parancsot kaptam az akkori honvédelmi miniszertől, hogy induljak el és tart harcokosival a VIII. és a IX. kerületi szabadságharcosok ellen és szabadítsam fel a Kilián-laktanyát. A harc színhelyére érkezve azonban meggyőződtem arról, hogy a szabadságharcosok nem banditák, hanem a magyar nép hű fiai. Bejelentettem a miniszternek, hogy átállok a felkelőkhöz. Azóta együtt harcolunk és a harcot mindaddig nem fejezzük be, amíg egyetlen idegen fegyveres Magyarországon tartózkodik.

— Milyen segítséget kaptak Ausztriából?

— Budapest népe soha nem fogja elfeledjeni azt a segítséget, amelyet Ausztria a legnehezebb napokban biztosítani nyújtott. De ugyanígy nem felejti el a többi nyugati állam bírati segítségét sem.

— Milyen támogatásra van most tőlünk a legnagyobb szükségük?

— Erkölcsi támogatásra.

A magyar nép ezt a harcát csak akkor tudja győzelmesen befejezni, ha a világ szabadságszerető népei támogatást adnak nekünk.

Kérem a nyugati sajtó képviselőit: hassanak oda, hogy a nyugati sajtó és rádió segítsen nekünk. Mindenekelőtt azzal, hogy most már ne szóltsa fel szírajkra a munkásainkat, mert ettől a szírajkról már nem a szovjet haderő, hanem a szabadságharcos magyar nép gyensül. A magyar szabadságharc a magyar ügy, és a harcot mi végigvisszük az Orosz erkölcsi támogatásával — fejezte be a beszélgetést Maléter ezredes.

A beszélgetés után a munkatársunk beszélgetett Fr. B. Bálványival arról, hogy a nyugat miképp értékeli szabadságharcunkat. A svájci újságíró így válaszolt:

— Tudjuk, hogy Magyarország most a vulkán szélén táncol. Mi, régi újságírók, akik sok mindent megértünk és láttunk már, most

szívünk egész melegével irunk a harcokról.

A Nyugat 1948 óta, amikor Tito kiállt a szovjet imperializmussal szemben, mozdíto, még a nemzeti szabadságért küzdő kommunisták iránt is. Kívánjuk a magyar népnek, hogy szláridítsa meg győzelmét.

Firon András

Ma délután előreláthatólag szűkebb kormánykabinet veszi át a vezetést

Maléter Pál ezredes veszi át a honvédelmi ügyek vezetését

Egyes körök véleménye szerint ma délután az egész kormány beadja lemondását és a szűkebb kabinetiroda veszi át az ország ügyeinek intézését. A miniszterjunok élére megbízottak kerülnek. A honvédelmi ügyek vezetését előreláthatólag Maléter Pál ezredes, a Kilián laktanya hős vedőinek parancsnoka veszi át,

Többmillió dollár segély a független Magyarországnak

Washingtonból jelentik: hivatalos amerikai körökben bejelentették, hogy az Egyesült Államok többmillió dollár segélyben részesíti Magyarországot, ha meggyőződik függetlenségéről.

Semlegesség, egység, harcos fegyelem

Az egész magyar nép akaratát fejezte ki csütörtök esti beszédében Nagy Imre miniszterelnök, amikor kinyilvánította Magyarország semlegességét. Alapvető nemzeti érdekünk a semlegesség mely a négy nagyhatalom és az ENSZ védő-ernyője alatt biztosítja hazánk demokratikus rendjének kialakítását, népünk szabadságának védelmét, az ország lakosságának boldogulását. A semlegesség és az általa biztosított előnyök teszik lehetővé nagy nemzeti céljaink megvalósítását, ezért helyesli teljes egységben az egész magyar nép a miniszterelnök határozat lépését és felveszi, hogy a Szovjetunió haladéktalanul fogadja el ezt az állásponttot s a maga részéről tartsa teljes tiszteletben hazánk semlegességét és függetlenségét. — Egyúttal várjuk a másik három nagyhatalom pártoló állásfoglalását és az ENSZ közgyűlésének határozatát hazánk semlegességének garantálására.

Teljes népi egység bontakozik ki a kormány e lépése után. Minden hazafias erő egyet akar, egy célt követ. Ezért határoztak úgy a miniszterelnök szózatának meghallgatása után számos üzem dolgozói, fegyelmezett munkát, mert tudják, hogy mostmár nem idegen megszállóknak, hanem saját maguk, egész népünk javára dolgoznak. Ez a nyilatkozat nagymértékben elősegíti az új forradalmi fegyveres erő, a honvédség és a nemzetőrség szervezését, egységét, rendjét és fegyelmét. Jól tudjuk, hogy a semlegesség szilárd fegyveres erőt is követel, hiszen a nemzetőrjei megállapodás mellett semlegességünk biztosításának fontos eszköze a fegyverbíró magyarok ereje. Ezért gondoskodik a honvédelmi forradalmi bizottmány a nemzeti és karhatalmi bizottmányokkal karöltve minden fegyveres erő — és minden fegyveres szervezett egységéről, az egyetemi ifjúság és a gyári nemzetőrség, fegyveres szervezeteinek fejlesztéséről, a nemzethez hű parancsnoki kar — benne a szabadságharcosok sorából kinevezett új tisztek vezetése alatt. Hazánk népének megmásíthatatlan akaratát, mely a szabad, független, demokratikus és semleges Magyarország megteremtésére irányul, munkával és erővel, ha kell fegyverrel is, áldozatokkal nem rettenve megvalósítjuk.

Nem kíméljük magunkat a fáradságtól, nem riadunk vissza az áldozatoktól, a győzelmes lendületű munkától és a végső győzelemig vivott harctól sem, hogy valóra váltsuk a magyar nép szent akaratát!

Vajda Gábor

Öntudatos nemzeti egységre, rendre és nyugalomra van szükségünk

Kovács Béla rádióinyilatkozata

Kovács Béla újságíró az alábbi nyilatkozatot adta a rádiónak:

— Két-három órája kapcsolódtam a nemzeti kormány munkájába. A mai történelmi helyzetben szükségesnek tartom késedelem nélkül elmondani népünknek azt a megállapításomat, hogy kormányunk teljes felelősségérzettel helyesen, jól képviseli hazánk érdekeit. Örömmel állapíthatom meg, hogy a kormány minden emberileg lehetséges erőfeszítést megtett és megtesz nemzetközi kapcsolataink rendezésére, további kiéptésére, meglévő barátai kapcsolataink fenntartása és megerősítése érdekében. Hogy az előttünk álló nehéz külpolitikai feladatokat megoldhassuk, ahhoz ídebent erős, öntudatos nemzeti egységre, rendre és nyugalomra van szükségünk. Es szükségünk van rá, létérdekünk, hogy amint a parasztság a szántóföldön dolgozik jövő évi kenyerünkért, éppen úgy ipari munkásságunk is késedelem nélkül azonnal kezdje meg a termelő munkát az egész országban. (MTI)

Az MSzMP tovább akarja fejleszteni a demokratikus vívmányokat

Lapunk munkatársa felkereste a Magyar Szocialista Munkás Párt intéző bizottságát, hogy nyilatkozatot kérjen a „Magyar Honvéd" részére. A bizottság nevében Donáth Ferenc, aki nemrég szabadult Rákosi börtönéből, az alábbiakat üzeni a forradalmi magyar honvédségnek.

„A Magyar Szocialista Munkás Párt intéző bizottsága köszönti honvédségünk bátor katonáit, akik a nemzeti felkelésben a nép ügye mellé állottak és vérükkel pecsételték meg a nép, a demokratikus haladás ügye iránti odaadásukat és hűségüket. Pártunk nevében erejével azon lesz, hogy a nemzeti felkelés eredményeként született, a nép érdekét védő demokratikus vívmányokat megszilárdítsa és továbbfejlessze".

Donáth Ferenc kifejezte azt a meggyőződését, hogy a MSZMP demokratikus programját a honvédség is támogatja,

Lépjenek fel a színészek a kórházakban, üzemekben, laktanyákban!

A Színház- és Filmművészeti Forradalmi Bizottság ma délelőtt felhívta a magyar színészeket, hogy felkérés esetén önként lépjenek fel a kórházakban, üzemekben, laktanyákban. Ezenfelül felszólította a színházakat, hogy kezdjenek hozzá, illetve folytassák a szorongkötészt szindarabok próbáit. Ezzel is dokumentálják az országban folyó békés munkát. A színészek e nagyjelentőségű lépése egyben csatlakozás a budapesti nagyüzemeknek, valamint Maléter Pálnak, a honvédelmi miniszter első helyettesének, a Kilián laktanya parancsnokának ismeretes rádiófelhívásához, amelyben a dolgozókat a folyamatos munka megkezdésére szólítja fel.

— A bécsi magyar követség dolgozói csütörtökön délelőtt megválasztották a forradalmi tanácsot. A háromtagú tanács tagjai: Beck András, a követség első tanácsosa, Karády Gyula követségi tanácsos és Szörcsög István követségi másodtitkár.

A Gyáli úti Honvéd Repülő Kórházban fekvő sebesültek névsora

Mezei Béla (Persek Anna) 1925
Bonosz Géza (Spitcz Teréz) 1915
Richter Márton (Tumpek Mária) 1928
Diós Sándor (Biró Erzsébet) 1932
Kukucska András (Szabó Erzsébet) 1937
Danko István (Jakab Eszter) 1935
Fuss Gyula (Simon Mária) 1936
Ladó Ferenc (Csiki Rózsa) 1935
Pásztor Géza (Pécsi Agnes) 1934
Pédár Otó (Jancsics Mária) 1933
Bolcsóczki Gyula (Juskan Marian) 1934
Katona Lajos (Domonkos Mária) 1935
Tarján Tibor (Podor Mária) 1934
Kondor László (Kiss Veronika) 1934
Szentes Lajos (Lovász Rozália) 1933
Kovács Zsigmond (Bozó Erzsébet) 1934
Kamarás László (Tarjatka Mária) 1939
Nagy Ferenc (Bordás Rózsália) 1933
Forrai Sándor (Sámogyi Margit) 1942
Szabó Sándor (Gál Mária) 1909
Molnár György (Varga Mária) 1914
Jung Ödön (Szűcs Margit) 1937
Kalmár Tamás (Kiss Margit) 1938
Nagy Ferenc (Villrich Mária) 1910
Divalcsok Ferenc (Divalcsok Julián) 1936
Szemes Robert (Kliment Julia) 1938
Kiss Balint (Endrei Margit) 1921
Ferenczi György (Molnár Erzsébet) 1943
Szabó Károly (Kizur Mária) 1931
Stranicko István (Farkas Teréz) 1[illegible]
Pajor Ferenc (Parasz[illegible] Mária) [illegible]
Józsa Ferenc (Gulyás Mária) [illegible]
Csernus Béla (Kovács [illegible]) [illegible]
Tóth Ferenc (Tóth [illegible]) [illegible]
Kovács Ferenc (Kiss Erzsébet) 1932
Kerekes László (Schmidt Margit) 1939
Bíró József (Zsolnai Gizella) 1940
Király Béla (Kiraly Rozália) 1937
Kozma István (Gazdag Teréz) 1940
Lénár Aladár (Venecseik Berta) 1913
Metzger Imre (Lőrincz Julianna) 1924
Sándor Ede (Toba Mária) 1920
Stefanoc László (Szekeres Hermina) 1939
Futár József (Takács Mária) 1885
Sinka István (Füleg Ida) 1927
Szombati László (Ubes Mária) 1933
Hidasi Frigyes (Varga Júlia) 1940
Tóth Benő (Tóth Julia) 1933
Kosan József (Nagy Katalin) 1939
ö. Filácz Lajosné (Balázs Krisztina) 1910
6. Tébi Gyuláné (Kötinger Mária) 1880
Kolarik József (Zsigó Etel) 1929
Halász Bertalan (Farkas Mária) 1914
Bérces Ferenc (Nagy Teréz) 1940
Bodzon János (Pitter Anna) 1922
Prekácska Lajosné (Kovács Erzsébet) 1907
Farkas Gyula (Horváth Anna) 1919
Mader János (Harsányi Karolina) 1940
Szádeczki Tibor (Zsarnai Ilona) 1909
Schmindt Andor (Kritchen Ilona) 1930
Acker Lajos (Szűcs Mária) 1936
Vass[illegible] ([illegible] Karolina) 1909
P[illegible] (Ba[illegible] Ida) 1908
[illegible] (Szabó Mária) 1920
[illegible] (Kovács Katalin) 1931
[illegible] Árpád (Polóskei Mária) 1939
Sanyi László (Csimbik Margit) 1933
Kálecz Imre (Pastor Julianna) 1938
Bucsus Mihály (Bíjges Julianna) 1932
Gumberter Pálné (Kisbéri Julianna) 1907
Huszárszki József (Rácz Sára) 1924
Papp Károly (Kárdeli Teréz) 1898
Szőke László (Hoffmann Mária) 1939
Tóró Sándor (Varga Jusztina) 1917

A Gyáli úti Honvéd Repülő Kórház dolgozói és betegei ezúton is köszönetet mondanak mindazoknak, akik a betegek ellátására élelmet küldtek.

Adalék a Farkas-perhez

Amikor a néphadsereg öt ártatlanul kivégzett tábornokát temettük, a Kerepesi temetőben találkoztam Pörffy Elemérrel, az egykori vértanúk táborának elkísérjével. Fiát 1950-ben végezték ki, hamis koholt vádak alapján, de csak három hónappal a temetés előtt tudta meg, — akkor is egy véletlen elszólás alapján, — hogy fia egyáltalán s milyen mélytalanul pusztult el. Az apa fájdalma mérhetetlen volt. Sokat, s hosszan beszélgettünk fiáról, sok apró, s nagyobb epizódott mondott el fia életéből. Ime idézem az egyikei, úgy, ahogy az apa elmondta:

— *Az egyik este felhívott az én Gyurkám, nem sokkal azután, hogy ezredesből vezérőrnaggyá nevezték ki. Azt mondta: Apa, gyere fel most azonnal hozzám, egy nagyon érdekes dolgot akarok elmondani neked. — Felmentem. Nem csupán apa és fiú viszonya, volt köztünk, ezen túl a legnagyobb barátok is voltunk, a fiam és én. Es elmondta az én fiam, hogy akkor délután magához rendelte az akkori miniszter, Farkas Mihály. Nagyon szívélyesen fogadta és azt mondta neki: Nézze Pörffy elvtárs — pedig nem is volt, nem is lehetett elvtársa neki —, én magát igaz magyar hazafinak, jó katonának ismertem, aki szíveselve szolgálta a népet szolgálja, ugye nekem is, egy[illegible]? — [illegible] ez?*

[illegible] dezte a fiam. Ezt [illegible] mondta Farkas: En meg akarom szüntetni ezt az anarchiát, ami ebben az országban van, de fogom venni a vezetést, a hatalmat. Most azt kérdem, mellém áll-e? — Gyurkám azt válaszolta: En katona vagyok, csak parancsaira cselekedhetem. Mit mondhatott pontosan? Ismerte ő jól Farkast, tudta, legalább is sejtette, hogy milyen vérgázos tervei vannak annak a tábornoki ruhába bújt Nérónak... S e beszélgetés után három, vagy négy hónapra letartóztatták a fiamat. Ejszaka ütötte el az ÁVO-sok, lakását felforgatták, násütötték, hogy hazaáruló és kivégezték.

Kivégezték ártatlanul, mert valóban hazafi volt.

S legyen az apa e vallomása adalék a véreskezű hóhér, Farkas Mihály perehez...

— érc —

Söprik az utcát...

Megnyugtató tárgynyt nyújtott ma reggel a Körút néhány szakasza és több más utca is, ahol falevelektől, üvegörmelékektől megtisztított, az esőtől tisztára mosott járdák köszöntötték reggel az embereket. Es ez így van rendjén. A magyar emberek nemcsak a politikai életben akarják a rendet és tisztaságot, de az utcán is...

Gyors döntést!

A „Magyar Honvéd" hasábjain keresztül azzal a kéréssel fordultunk a honvédelmi minisztériumhoz, hogy a tartalékos tiszti tanfolyam egyetemet végzett hallgatóinak ügyében azonnal hozzanak döntést, az ország érdeke úgy kívánja, hogy a tanfolyam Budapesten a rend helyreállításában forradalmi lendülettel résztvennek.

A nagykőrösi, a szabadszállási és a ceglédi tartalékos tisztek forradalmi katonai tanácsa

Tudomásunk szerint a hajtársak kérésének teljesítése folyamatban van. A budapesti nemzetőrség soraiban fognak szolgálatot teljesíteni.